

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 208-1889)

Originalt emne

Brandvæsen

Brandvæsen/Brandkommissionen

Havnen

Havnen/Havnen i Almindelighed

Petroleumslager

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 6. juni 1889](#)
- 2) [Byrådsmødet den 25. juli 1889](#)
- 3) [Byrådsmødet den 26. september 1889](#)
- 4) [Byrådsmødet den 24. oktober 1889](#)
- 5) [Byrådsmødet den 19. december 1889](#)
- 6) [Byrådsmødet den 27. februar 1890](#)
- 7) [Byrådsmødet den 17. april 1890](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 6. juni 1889 - side 8

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 208-1889)

I Skrivelse af 7de f. M. med dertil sig sluttende Skrivelse af 13nde næsteften til Havneudvalget havde konsul Wulff på det danske Petroleums-Aktieselskabs vegne andraget om, at der maatte blive anvist nævnte Selskab en Anlægsplads i det nye

Havnebasin til Losning af Petroleum, der hidføres i Tankdampskibe, samt begjært sig tilstillet Meddelelse om, og da paa hvilke Betingelser, Selskabet kunde vente at faa anvist en Plads paa selve Havnepladsen til Opførelse af Beholdere for den saaledes modtagne Petroleum, eller hvis en saadan Plads ikke kunde findes paa Havnepladsen, da om og paa hvilke Betingelser der kunde gives Selskabet Tilladelse til at nedlægge en Rørledning fra den eventuelle Anlægsplads for Tankskibene over Havnens Territorium ud til Trøjborg.

I Anledning heraf havde Udvalget for Havnevæsenet i Skrivelse af 4de d. M. indstillet til Byraadet, at der til Modtagelsen af disse Skibe dannes en Anlægsplads paa den indre Side af den nye nordre Mole længst ude mod Brohovedet og i en Længde af omtrent en Trediedel af hele Molen. Konstruktionen af denne Anlægsplads er tænkt saaledes, at der ved Foden af den Stenskraaning, der danner Molens indre Væg, nedrammes 2 Stykker duc d'albes, hver bestaaende af 3 Stykker 12" Rundpæle i passende indbyrdes Afstand, samt at der midt imellem disse duc d'albes tilvejebringes en let Pælebro af c. 6 Fods Bredde som Forbindelse mellem Skibet og Molen. Da der ikke er Mulighed for at anvise noget Sted paa selve Havnepladsen til Opførelse af en Petroleumsbeholder for Selskabet, havde Udvalget dernæst foreslaaet, at den af Konsul Wulff subsidiaert begjærte Rørledning anlægges saaledes, at der under ovennævnte Pælebro og videre langs ad Molens indre Skraaning paa de derværende Træankere og i en Højde af omtrent 2 Fod over Vandets Niveau anbringes en Plankekasse, der maa være saa solid, at den fuldstændig beskytter Rørene imod Stød, og ved mulig Lækage af disse saa tæt, at den forhindrer Petroleumen i at flyde ud, i hvilken Plankekasse Rørledningen som antydtes anbringes, indtil den naar Havnepladsen, hvorover den fortsættes i Fodstien langs Vandet indtil Kystvejen, og langs ad denne videre ad Trøjborg til.

Anlægget af den ovenomhandlede Anlægsbro, der er beregnet til at ville koste omtrent 1000 Kroner, mener Udvalget kan ske for Havnekassens Regning, hvorimod Selskabet selv bør bekoste Rørledningen, hvis Anlæg desuden burde betinges af:

1. at Nedlægningen sker under Havnebestyrelsens Kontrol; 2. at Havnebestyrelsen er berettiget til med kort Varsel at forlange Ledningen flyttet eller andog aldeles borttaget, og
3. at alden Skade, som mulig maatte foraarsages ved Ledningens Nedlægning, bliver erstattet.

Efter at Sagen var drøftet, blev Havneudvalgets Indstilling tiltraadt, dog under Forbehold af Indenrigsministeriets Samtykke; men forinden dette indhentes, vedtog man dels at indhente

Erklæring over Sagen fra Aarhus Brandkommission og dels at tilskrive Konsul Wulff med Underretning om den tagne Beslutning.

(Se Mødet den 25de Juli.)

Uddrag fra byrådsmødet den 25. juli 1889 - side 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 208-1889)

Formanden oplyste, at den i mødet den 6te f. M., foreliggende sag om fremskaffelse af en anlægsplads i det nye Havnebassin til losning af Petroleumstankskibe under 7de f. M. var blevet til stillet Aarhus Brandkommission, der i skrivelse af 19de næsteften havde svaret, at der intet vidstes at erindre fra dens side imod den paatænkte anlægsplads eller imod anbringelsen af en rørledning for Petroleum paa den af Havneudvalget forestaaende maade, idet Kommissionen dog forudsatte, at ledningen blev af tætte jærnrør.

Efter at denne udtalelse var modtagen havde man den 24de f. M. tilskrevet Konsul Wulff med forespørgsel, om dety danske Petroleums-aktieselskab kunde erklære sig tilfredsstillet med den paatænkte ordning af sagen og vilde indgaa paa de for samme føreskrevne vilkaar, hvorom oplysning er meddelt i mødet den 6te f. M.

Konsul Wulffs svar, der er indgaaet til Havneudvalget, lød bekræftende i begge retninger.

Formanden fremlagde derhos følgende indstilling fra Havneudvalget af 19de d. M.:

"Efter at Byraadet har billiget Havneudvalgets forslag af 4de f. M. i anledning af det andragende, som Konsul R. Wulff paa Dansk Petroleum-Aktie-Selskabs vegne har indgivet om losning af Stenolie fra skibe, som føre ladning i dertil indrettede beholdere (Tanks), og efter at Brandkommissionen ligeledes under 19de f. M. har tiltraadt dette, skal Havneudvalget herved anmode det ærede Byraad om at ville erhverve Indenrigsministeriets approbation paa, at der ekstraordinært bevilges 1000 Kr. paa konto 15 til indretning af anlægsplads paa den i Udvalgets ovennævnte skrivelse foreslaaede maade, og at der bevilges 6500 Kr.

extra-ordinært paa konto 8 b opmudring paa grund af, at de ud for det sted i den nye Havn, hvor nævnte losseplads skal være, udfordres en uddybning af Havnen fra c. 18 fod til 20 fod

under daglig vandstand i en længde og brede af 30 Fod, da Petroleums-skibene ere saa dybtgaaende, at de fordre en saadan vanddybde. Denne dybde er oprindelig projekteret for det nye Havnebassin, og Udvalget anbefaler at lade den fremstille i dette efteraar for Havnens regning af hensyn til den forventede større trafik, som nævnte selskab antages at ville tilføre Aarhus Havn. Til arbejdets udførelse agtes lejet en større uddybnings-maskine, og da anlægget i følge aktieselskabets ønske tænkes fuldført inden 1ste Oktober d. A., vilde det være ønskeligt om sagen kunde nyde hurtig fremme.

Det ærede Byraad anmodes endvidere om at ville indstille til Ministeriet, at der udfærdiges tillæg til vedlagte reglementariske bestemmelser for stenolieførende skibe:

"Skibe, der føre raffineret stenolie i dertil indrettede beholdere (Tanks) anvises plads til losning ved den sydvestre del af den ny nordre mole i den ydre havn ved dertil indrettet anlægsplads.

Som midlertidig liggeplads for saadanne skibe kan den søndre moles stenkai eventuelt benyttes. Skibene ere underkastede alle de i Indenrigsministeriets bekendtgjørelse af 13de Februar og 30te December 1882 i øvrigt foreskrevne bestemmelser."

Denne indstilling vedtoges.

Paa foranledning af en fra konsul Wulff modtagen skrivelse af G. D., der oplyser, at Jærnbanebestyrelsen af hensyn til, at Aarhus Kommune er ejer af den grund, hvorover Jærbanesporet paa Kystvejen gaar, har forlangt Byraadets samtykke til anlæggelsen af den omtalte rørledning over denne grund indsendt til sig, forinden den kan opstille de med hensyn til driftens sikkerhed fornødne betingelser for arbejdets udførelse. beslattede man at forsyne Hr. Wulff med en skriftlig erklæring om, at Byraadet tillader, at ovennævnte ledning paa sin vej til Kystvejen passerer Jærbanesporet.

(Se mødet den 26de September.)

Uddrag fra byrådsmødet den 26. september 1889 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 208-1889)

Fra Aarhus Stiftamt fremlagdes der en kommunikation af Indenrigsministeriets skrivelse af 11te d. M., hvorved Ministeriet bifalder den i mødet den 25de Juli foretagne indstilling om

en anlægsplads i Havnen for Petroleumstankskibe og nedlægning af en rørledning til oppumpning af petroleum, dog at rørledningne langs Molen og Havnepladsen, som af Vandbygningsdirektøren anbefalet, lægges i en paa Molens udvendige side tilvejebragt fordybning umiddelbart op til foden af bølge-skjærmen og saaledes, at stenene i glaciset beskytte den imod bølgeslag og is-skruning, idet Ministeriet under hensyn til den fare, som Aarhus Havn vilde udsættes for i tilfælde af sprængning af ledningen, hvis denne, som af Byraadet paatænkt, blev lagt langs den imod havnen vendende side af den nordre havnemole, erklærer, at det med en nævnte embedsmand maa nære overvejende betænkelighed ved at tillade en saadan anbringelse af ledningen.

For saa vidt angaar den del af fornævnte indstilling, der vedkommer den af Byraadet attraaede forandring i reglementet for losning og ladning af petroleum-førende skibe, bemærker Ministeriet derhos, at nærmere resolution med hensyn til dette spørgsmaal vil kunne forventes, naar det har modtaget underretning om, hvorvidt Byraadet agter at benytte den foran ommeldte tilladelse. (Se mødet den 24de Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 24. oktober 1889 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 208-1889)

Med Hensyn til den i Mødet den 26de f. M. i Kommunikation fremlagte Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende en Anlægsplads i Havnen for Petroleumstankskibe m. m. havde Udvalget for Havnevæsenet i en foreliggende Skrivelse af 19de d. M. bemærket, at det for nærværende Tid ikke er muligt, saaledes som af Ministeriet forlangt, at føre Petroleumsrørledningen langs den udvendige Side af Molen for den ny Havneplads paa en længere Strækning end ca. 300 Fod, da Fortsættelsen af Molen, der skal værne for den Del af Havnepladsen, som for Tiden er under Opfyldning, først bliver fuldført, naar Opfyldningen er færdig. Endvidere formener Udvalget, at det heller ikke vilde være heldigt at anbringe Ledningen paa den udvendige Side af Molen paa en længere Strækning end anført af Hensyn til, at det, for at den kan have det nødvendige Fald, i saa Tilfælde vilde være nødvendigt at sænke den dybt ned i den cementmurede Stenskraaning, at dennes Holdbarhed særlig ved eventuelle Istandssættelser af Ledningen derved vilde være udsat for betydelig Fare. I Henhold hertil anbefaler Udvalget, at man søger at opnaa Ministeriets

Samtykke til, at Ledningen, som af Konsul Wulff paa det danske Petroleums-Aktieselskabs Vegne nu foreslaaet, efter at være ført udenfor Bølgeskjærmene, saa langt Havnebassinet strækker sig, derefter føres ind over Havnepladsen hen til Kystvejen, idet Udvalget tilføjer, at Ledningens Nedlægning i Jorden iøvrigt forment at være fuldt saa betryggende som dens Anbringelse langs Nordre Moles Bølgeskjærm, idet den aabne Stenskraaning, hvoraf Molen bestaar, ved en Læk ikke ganske udelukker, at den letflydende Petroleum vil trænge igjennem til Havnen.

Dette Forslag besluttede Byraadet at tage til Følge.

(Se Mødet den 19de Decbr.)

Man vedtog derhos at meddele ovennævnte Selskab Tilladelse til at føre den omhandlede Petroleumsledning langs Kystvejen ud til Grenaa Landevej paa Vilkaar, at Selskabet ved en skriftlig Deklaration underkaster sig følgende Bestemmelser:

1. Rørledningen nedlægges i en anden Dybde end den, hvori den paa den modsatte Side af Kystvejen værende Vandledning er nedlagt, for at eventuelle Stikledninger fra denne ikke skulle komme til at kolidere Petroleumsledningen. (Hvor stor en Dybde, det skal være, vil blive opgivet af Udvalget for Brolægningsvæsenet, naar Ledningen nedlægges);

2.

Selskabet lader den efter Rørenes Nedlæggelse nødvendige Istandsættelse af Vejen udføre ved Udvalgets Foranstaltning og betaler de dermed forbundne Udgifter, og

3. Selskabet skal paa Byraadets Forlangende enten flytte eller helt fjerne Ledningen.

Da det Stykke af Grenaa Landevej, som til næste Aar skal brolægges som Landevejsgade, naar dette er sket, vil komme til at sortere under Byraadet, vedtog man derhos af Hensyn hertil at gjøre Konsul Wulff bekendt med, at man ansaa det for rettest, at Ledningen paa denne Strækning, som han har faaet Amdsraadets Tilladelse til at benytte til Nedlægningen, anbringes i den østlige Gangsti øst for den i Stien værende Vandledning.

Uddrag fra byrådsmødet den 19. december 1889 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 208-1889)

Til Efterretning toges en fra Stiftamtet modtagen Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 2den d. M., hvorved det tillades at udføre Anlægget af den paatænkte Petroleumsledning fra Havnen til "Trøjborg", saaledes som det er foreslaaet i Byraadets Møde den 24de Oktober.

Uddrag fra byrådsmødet den 27. februar 1890 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 208-1889)

Under 31te Decbr. f. A. havde Stiftamtet tilstillet Byraadet en Skrivelse fra Byfogden i Aarhus af 28de s. M., hvori denne Embedsmand afgiver Erklæring over det af Byraadet i Mødet den 25de August 1889 vedtagne og derpaa til Indenrigsministeriets Approbation indstillede Tillæg til de reglementariske Bestemmelser for stenolieførende Skibe i Aarhus Havn. Byfogden udtaler sig for, at der gives den foreslaaede Bestemmelse en Tilføjning dels om, at det skal være tilladt i Kjedelrummet eller i et paa Dækket værende Aflukke med Jernvægge at have Fyr under en Dampkjedel i det Omfang, som er nødvendigt for at bringe Stenolien fra Skibet over Rørledningerne i Land, og dels om at den Havneudvalget ved § 7 i Indenrigsministeriets Bekjendtgjørelse af 13de Februar 1882 tillagte Myndighed til at undtage Dampskibe fra Forbudet imod Brug af Ild og Lys og imod Tobaksrygning skal bortfalde, saa længe de henligge under Losning ved den ny Anlægsplads, ligesom han ogsaa foreslaar, at der saa længe Skibene henligge ved denne Plads af Havneudvalget skal anbringes særlig Brandvagt om Bord i dem.

Denne Sag var strax gaaet til Havneudvalget, der i en foreliggende Erklæring havde sluttet sig til Byfogdens Forslag, naar det endvidere tilstodes at have Lys i Kjedelrummet eller i et paa Dækket værende Aflukke, samtidigt med at der havdes Fyr under Dampkjedlen, da det uden en saadan Tilladelse er umulig at betjene Fyret under Dampkjedlen, ligesom Udvalget ogsaa udtaler sig for, at det i det hele taget skal tillades at anvende elektrisk Lys i Skibet.

Da Byraadet kunde slutte sig til Havneudvalgets Udtalelser, vedtog man at tilbagesende Sagen til Stiftamtet under Henvisning til samme. (Se Mødet den 17de April.)

Uddrag fra byrådsmødet den 17. april 1890 - side 1

[Til første side](#)

(J. Nr. 208-1889)

- 1. Til efterretning toges en fra Amtet foreliggende kommunikation af en skrivelse af 2den d. M., hvorved Indenrigsministeriet meddeler Stadsfæstelse paa det af Byraadet vedtagne og senest i mødet den 27de Februar d. A. behandlede Tillæg til reglementet for Skibe, der losse eller lade Stenolie i Aarhus Havn, hvilket aktstykke er optaget i Tillægget til disse forhandlinger.

- 2. Følgende af Kjøbmand Rudolph Wulff til Udvalget for Vandværket fremsendte skrivelse af 25de f. M. angaaende Petroleums-ledningen fra Havnen til Trøjborg vedtog man efter Udvalgets forslag til efterretning at optage i nærværende forhandlinger:

"Stempel 1 Kr.

Paa given foranledning erklærer jeg herved, at saafremt det Danske Petroleums-Atieselskab ønsker at undersøge den del af rørledningen paa Skovvejen, der ligger i nærheden af den offentlige vandledning, da skal nævnte selskab forud underrette Vandværks-udvalget og Stadsingeniøren.

Selskabet skal derhos være ansvarlig for og paa egen bekostning istandsætte den skade, der mulig maatte tilføjes andrørene som følge af saadan undersøgelse eller andre aarsager hidrørende fra Petroleums-ledningen. Saafremt Vandværket eller andre kommunale autoriteter lader nedgrave for at komme til vandrørene. skal der herom forud gives Petroleums-selskabet underretning, for at selskabet kan have lejlighed til at vaage over, at dets rørledning ikke bliver beskadiget. Skulde dog til trods for al anvendt forsigtighed selskabets rørledning blive beskadiget, eller skulde der ved uformodet sprængning af et vandrør paa dette sted paaføres selskabets ledning nogen skade, da skal dog Aarhus Kommune ikke være ansvarlig derfor, men selskabet maa selv bære risikoen heraf og istandsætte skaden paa egen regning."